

مذاکرات هسته‌ای و بازی دوسر برد

علی مفتاح

کاشناس مسائل بین الملل

سیاست کشورهای عربی در قبال ایران و معادلات منطقه‌ای دچار تحولی قابل توجه شده است. برخلاف تصور رایج، این چرخش دیپلماتیک نه صرفاً حاصل فشارهای خارجی، بلکه نتیجه درک جدیدی از موازنه قدرت در منطقه، تحولات میدانی سوریه، افزایش نگرانی نسبت به نقش ترکیه و رژیم صهیونیستی، و نیز کاهش اعتماد به ایالات متحده به عنوان شریک امنیتی سنتی بوده است. در این میان، ایران توانسته با بهره‌گیری از دیپلماسی هوشمندانه از مذاکرات هسته‌ای به شکلی مطلوب برای پیشبرد سیاست‌های خود استفاده کند و نقش خود را به عنوان بازیگری منعطف و مؤثر در معادلات غرب آسیا بازتعریف کند. عملکرد ایران در این دوره از مذاکرات با توجه به تجربیات گذشته تحسین برانگیز بوده است. البته، در تحلیل این روند نباید نقش عوامل فرامنطقه‌ای را نادیده گرفت. یکی از زمینه‌های تسهیل‌کننده‌ی این تغییر، کاهش تدریجی تمایل ایالات متحده به درگیر شدن در مسائل غرب آسیا و کاهش وزن ژئوپلیتیکی آن در منطقه است. روندی که هم زمان با ظهور قدرت‌هایی چون چین، هند و روسیه شدت گرفته است. این تحولات، کشورهای عربی را بر آن داشت تا به بازتعریف نقش و جایگاه خود در نظم جدید منطقه‌ای بپردازند و در پی کسب استقلال نسبی بیش‌تری در تصمیم‌گیری‌های راهبردی باشند. در این میان، سیاست همسایگی جمهوری اسلامی ایران، به ویژه پس از روی کار آمدن دولت مرحوم رئیسی، بر ایجاد روابط پایدار با کشورهای منطقه و کاهش تنش‌های غیرضروری تمرکز داشته است. این رویکرد، عملاً زمینه را برای رفع سوء تفاهم‌ها، کاهش فضا برای دخالت بازیگران ثالث و تقویت مناسبات دو جانبه با کشورهای عربی فراهم کرده است. نکته جالب‌تر در این میان این است که در واقع، مذاکرات هسته‌ای، فارغ از ماهیت تکنیکی خود، به بستری برای اعتمادسازی منطقه‌ای نیز تبدیل شده‌اند. برخلاف دیدگاه غالی که این مذاکرات را صرفاً در چارچوب تقابل ایران و غرب تحلیل می‌کند، باید اذعان داشت که بازتاب‌های این گفتگوها در فضای سیاسی و امنیتی منطقه بسیار محسوس بوده و منجر به تغییراتی در محاسبات راهبردی کشورهای عربی شده است. تهران با درک این واقعیت که نتیجه مذاکرات می‌تواند در هر دو حالت (توافق یا شکست) مزایایی برای ایران به همراه داشته باشد، نوعی بازی دو سر برد را طراحی کرده است. اگر توافق حاصل شود، ایران می‌تواند با کاهش تحریم‌ها و بازرگشت به بازارهای جهانی، برنامه‌های توسعه‌ای خود را پیگیری کند. و در صورت عدم توافق، نزدیکی با کشورهای منطقه و بهره‌گیری از دیپلماسی فعال منطقه‌ای، می‌تواند بخش قابل توجهی از آثار تحریم‌ها را خنثی کند. این نوع موازنه‌سازی هوشمندانه در سیاست خارجی، جایگاه ایران را به عنوان بازیگری منعطف، پیش بین و دارای ابتکار عمل تقویت کرده است، به خصوص اینکه در حال حاضر رژیم صهیونیستی مشغول مشکلات اراضی اشغالی و دشواری‌های چندلایه حاصل از حمله به غزه و کرانه باختری فلسطین است. در وضعیت کنونی، که رژیم صهیونیستی درگیر بحران‌های گوناگون و درگیری‌های پرهزینه در غزه و کرانه باختری است، ایران از فرصت پیش آمده استفاده کرده تا به جای مواجهه مستقیم، تمرکز خود را بر تحکیم روابط منطقه‌ای قرار دهد. این راه‌برد نه تنها قدرت چانه زنی ایران را در سطح جهانی افزایش می‌دهد، بلکه موقعیت آن را به عنوان بازیگری با ثبات و معتمد در میان کشورهای منطقه تثبیت می‌کند. همچنین نباید فراموش کرد که علاوه بر تحکیم روابط منطقه‌ای، ایران با هوشمندی توانسته تا قدرت لابی‌گری اعراب را به خدمت بگیرد. کشورهای عربی با یادگیری از تجربیات گذشته لابی نسبتاً قدرتمندی را در ایالات متحده تشکیل داده‌اند تا جایی که توانستند با غلبه بر لابی یهودی، رئیس‌جمهور ایالات متحده و برای اولین سفر خارجی خود به کشورهای خود در منطقه بیاورند. بنیامین نتانیاهو که همچنان ایالات متحده را به همراهی با رژیم صهیونیستی در اقدام نظامی علیه ایران در سال جاری ترغیب می‌کند، از اعلام ناگهانی دونالد ترامپ مبنی بر آغاز مذاکرات با تهران درباره برنامه هسته‌ای غافلگیر شد. عقب‌نشینی ناگهانی دیگری از سوی ترامپ که به توقف حملات هوایی آمریکا به یمن انجامید نیز رژیم صهیونیستی را در شوک فروبرد که کم و بیش به بمباران نیروهای مقاومت انصارا... ادامه می‌دهد. گفته می‌شود هر دو تغییر در سیاست‌های ایالات متحد، به ویژه تغییر لحن دونالد ترامپ درباره غزه، در پی لابی‌گری موثر کشورهای حاشیه خلیج فارس صورت گرفته‌اند. اکنون، ایران توانسته با پیگیری دیپلماسی فعال و کاهش سطح تنش با کشورهای عربی، حتی بخشی از این ظرفیت لابی‌گری را به نفع خود فعال کند. این مسئله به تهران امکان می‌دهد تا از راه‌آزادگان بازار کالاهای غیرمستقیم، بر سیاست‌های واشنگتن اثر بگذارد، هزینه‌های اجماع‌سازی علیه خود را بالا ببرد، و در عین حال، به طور تدریجی از انزوای سیاسی-اقتصادی خارج شود. در مجموع، عملکرد ایران در این دوره از مذاکرات و تحولات منطقه‌ای نشان از یک تغییر فاز در دیپلماسی جمهوری اسلامی دارد؛ تغییری که از سیاست‌های واکنشی به رویکردی پیش‌دستانه، هدفمند و بر پایه تعامل سازنده با همسایگان سوق یافته است.

کوتاه

حسن بهشتی پور:

کنسرسیوم بدون حق غنی‌سازی برای ایران معنی ندارد

یک تحلیلگر مسائل بین الملل درباره آینده مذاکرات هسته‌ای گفت: هنوز مشخص نیست، جزئیات طرح پیشنهادی آمریکا چیست؟ رهبر انقلاب این طرح را معیار بر موضوع «ما می‌توانیم» خواندند بنابراین موضوعی در طرح آمریکا وجود دارد که با موضوع «ما می‌توانیم» تعارض دارد. حسن بهشتی پور افزود: تهران غنی‌سازی را نخب تسبیح صنعت هسته‌ای خود می‌داند یعنی اگر این نخب پاره شود کل آن دانه‌ها به هم می‌ریزد، از این رو تأکید دارد که غنی‌سازی ۲٫۶۷ در ایران ادامه پیدا نکند. نکته دوم اینکه ما نمی‌دانیم کنسرسیوم پیشنهادی آمریکا چیست؟ کنسرسیومی که در آن غنی‌سازی نباشد برای ایران معنی ندارد. ضمن آنکه معلوم نیست محل اجرای این کنسرسیوم کجاست.

صبح زنگنه در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

حضور ایران در کنسرسیوم

نیاز به ضمانت دارد

حضور ایران در کنسرسیوم منطقه‌ای نباید به ضرر ایران تمام شود

ایران باید دستور توقف فشار حداکثری ترامپ را راستی آزمایی کند

مهم‌ترین ابهامات مذاکرات و چشم‌انداز پیش رو با دکتر صباح زنگنه نماینده دائم ایران در سازمان کنفرانس اسلامی و تحلیلگر روابط بین‌المللی گفت‌وگو کرده است. زنگنه معتقد است: «آمریکا به دنبال این است که انتظارات زیاد را در سطح جامعه ایران درباره مذاکرات به وجود بیاورد. تصور آمریکایی‌ها این است که با افزایش انتظارات مردمی مذاکره کنندگان و حتی دولت‌مردان ایرانی تحت فشار افکار عمومی قرار خواهند گرفت که در نهایت به دادن امتیازاتی به آمریکا منجر خواهد شد. این استراتژی آمریکا از ابتدای مذاکرات تاکنون بوده است. نکته مهم اینکه مقامات و مذاکره کنندگان ایرانی به این فضا آشنا هستند و تحت تأثیر این فضا قرار نخواهند گرفت. به هر حال مادر گذشته تجربه‌های مختلفی در این زمینه داشته‌ایم و به خوبی مختصات این شرایط را درک کرده‌ایم. به همین دلیل مذاکره کنندگان ایرانی هم مراقب فضای داخلی هستند و هم به دنبال این هستند که در شرایط کنونی رابطه معقول و متعادلی با جامعه جهانی داشته باشند». در ادامه حاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

آرمان ملی- احسان انصاری: ابهامات درباره فضای مذاکرات ایران و آمریکا روزبه‌روز افزایش پیدا کرده است. از یک طرف برخی رسانه‌ها مدعی توافق در دور ششم مذاکرات هستند و از سوی دیگر عنوان می‌شود که ایران پیشنهاد آمریکا را نپذیرفته است. در چنین شرایطی ترامپ دستور توقف فشار حداکثری علیه ایران را صادر کرده که می‌تواند یکی از زمینه‌های توافق احتمالی باشد. البته گزارش‌های فصلی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نشان می‌دهد که نقاط کور کلیدی شامل عدم اطلاع از تعداد سانتریفیوژهای ایران یا محل تولید و نگهداری این ماشین‌ها و قطعات آنها می‌شود. این نهاد همچنین توانایی انجام بازرسی‌های سرزده در مکان‌هایی را که توسط ایران اعلام نشده است از دست داده است. پس از پنج دور مذاکره بین مذاکره کنندگان ایرانی و آمریکایی موانع متعددی همچنان باقی مانده است. در اشاره به این موانع می‌توان به رد درخواست آمریکا مبنی بر تعهد به کنار گذاشتن غنی‌سازی و امتناع ایران از ارسال ذخایر اورانیوم غنی شده با خلوص بالای خود به خارج از کشور اشاره کرد. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی

❖ فضای مذاکرات از یک طرف بیانگر احتمال توافق ایران و آمریکا در دور ششم مذاکرات است و از سوی دیگر عنوان می‌شود ایران به پیشنهاد آمریکا برای رسیدن به توافق پاسخ منفی داشته است. ارزیابی شما از این وضعیت چیست؟

فضای به وجودآمده پیرامون مذاکرات بیشتر جنگ روانی و رسانه‌ای آمریکاست که علیه ایران به راه انداخته است. هدف از این جنگ روانی نیز منفعل کردن مذاکره کنندگان ایرانی است. از سوی دیگر آمریکا به دنبال این است که انتظارات زیاد را در سطح جامعه ایران درباره مذاکرات به وجود بیاورد. تصور آمریکایی‌ها این است که با افزایش انتظارات مردمی مذاکره کنندگان و حتی دولت‌مردان ایرانی تحت فشار افکار عمومی قرار خواهند گرفت که در نهایت به دادن امتیازاتی به آمریکا منجر خواهد شد. این استراتژی آمریکا از ابتدای مذاکرات تاکنون بوده است. نکته مهم اینکه مقامات و مذاکره کنندگان ایرانی به این فضا آشنا هستند و تحت تأثیر این فضا قرار نخواهند گرفت. به هر حال ما در گذشته تجربه‌های مختلفی در این زمینه داشته‌ایم و به خوبی مختصات این شرایط را درک کرده‌ایم. به همین دلیل مذاکره کنندگان ایرانی هم مراقب فضای داخلی هستند و هم به دنبال این هستند که در شرایط کنونی رابطه معقول و متعادلی با جامعه جهانی داشته باشند.

❖ یکی از مباحث مطرح شده پیرامون مذاکرات پیشنهاد تشکیل کنسرسیوم بین ایران و کشورهای منطقه بوده است. به چه میزان شرایط برای تحقق این طرح وجود دارد و آیا رابطه ایران و کشورهای منطقه در وضعیت‌ی قرار دارد که بتوان نسبت به نتیجه بخش بودن این طرح خوشبین بود؟

این طرح یک راهکار است که در کنار راهکارهای دیگر پیرامون مذاکرات مطرح شده است. من معتقدم باید جزئیات این طرح بررسی شود و همه پیامدهای مثبت و منفی آن در نظر گرفته شود. از سوی دیگر باید مشخص شود که این طرح قرار است در چه زمان بندی صورت بگیرد و چه ضمانت‌هایی درباره آن وجود دارد. ایران از اینکه با کشورهای منطقه و همسایه همکاری داشته باشد استقبال خواهد کرد. تفاوتی هم ندارد که این همکاری در زمینه هسته‌ای صورت بگیرد و یا در زمینه‌های دیگر. به دلیل اینکه ایران و کشورهای منطقه از جمله کشورهای تولیدکننده نفت و گاز جهانی هستند و در بازار جهانی در این زمینه تأثیرگذار هستند ما باید پیش از این به یک سکوی مشترک با کشورهای منطقه در زمینه بازار نفت و گاز دست پیدا می‌کردیم. اگر این اتفاق رخ داده بود در شرایطی که ایران با تحریم‌های بین‌المللی مواجه می‌شد این سکوی مشترک به سود ایران تمام می‌شد و اجازه نمی‌داد پیامدهای اقتصادی تحریم‌ها روی اقتصاد ایران تأثیرگذار باشد. اگر این اتفاق رخ دهد در زمینه امنیت اقتصادی و ریسک‌هایی که در این زمینه وجود دارد امنیت جمعی ایجاد می‌شود که به سود همه کشورهای منطقه است. سندیکای انرژی بین‌کشورهای منطقه می‌تواند سریع‌تر تشکیل شود و امکان سنسج جدیت

تصور آمریکایی‌ها این است که با افزایش انتظارات مردمی مذاکره کنندگان و حتی دولت‌مردان ایرانی تحت فشار افکار عمومی قرار خواهند گرفت که در نهایت به دادن امتیازاتی به آمریکا منجر خواهد شد

اعضاییز به راحتی قابل حصول است. اگر در گذشته این اتفاق رخ داده بود شرایط برای تشکیل یک سندیکای هسته‌ای بین کشورهای منطقه راحت‌تر بود. تشکیل کنسرسیوم یک مسأله پیچیده است که نیاز به بررسی بیشتری دارد. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد این است که ایران از نظر دانش هسته‌ای و فنی بومی و ذاتی از کشورهای منطقه جلوتر است.

❖ در چنین صورتی تشکیل کنسرسیوم بیشتر به سود ایران خواهد بود یا کشورهای منطقه؟

این یک واقعیت است که ایران نسبت به کشورهای منطقه از نظر فناوری هسته‌ای پیش‌دستی و بالادستی دارد. با این وجود ایران از این آمادگی برخوردار است که دانش خود را در این زمینه در خدمت کشورهای منطقه قرار بدهد. نکته مهم اینکه اگر غرض از طرح موضوع این سندیکا این است که ایران از غنی‌سازی دست بکشد چنین اتفاقی رخ نخواهد داد. حتی درخواست و نیت این موضوع نیز آشنابه است و ایران چنین درخواستی را نخواهد پذیرفت. نیت‌ها و اهداف باید در این زمینه شفاف باشد. اگر قرار است ایران وارد یک کنسرسیوم منطقه‌ای هسته‌ای شود و پس از مدتی نتیجه و ثمری به همراه نداشته باشد و زمان از دست برود بهتر است از ابتدا چنین اتفاقی رخ ندهد. بررسی که در این زمینه مطرح است این است که اگر ایران وارد این کنسرسیوم شود در نهایت با چه دستاوردهای فنی مواجه خواهد شد و چه نتایج ملموس سیاسی و اقتصادی برای ایران خواهد داشت؟ ایران در گذشته در سندیکای انرژی هسته‌ای با فرانسه وارد شده

تشکیل کنسرسیوم یک مسأله پیچیده است که نیاز به بررسی بیشتری دارد. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد این است که ایران از نظر دانش هسته‌ای و فنی بومی و ذاتی از کشورهای منطقه جلوتر است

پروانه سلحشوری:

خانم‌های مجلس به مسائل حوزه زنان بیشتر نگاه سیاسی دارند تا نگاه اجتماعی

هم پیگیر بودند. وی ادامه داد: من کلانه به این قانون‌گذاری خوشبین هستم و نه به این موادی که این‌ها مصوب می‌کنند. چون در نهایت بحث حوزه زنان یک بحث سیاسی است. حتی با وجود اینکه این‌ها دم از خانواده می‌زنند، اما ارکان خانواده را در نظر نمی‌گیرند. زن به عنوان یک رکن رکن و تأثیرگذار در خانواده، اگر از حقوقی برخوردار نباشد، اگر نتواند در برابر سوء رفتار و آزار دیگری در خانواده مأمین و پناهگاهی داشته باشد، آنجا خانواده نخواهد شد. اندک نمایندگان زن، دغدغه‌های دیگری دارند. یعنی دغدغه‌های زنانه برای نمایندگان در حاشیه قرار می‌گیرد و بعضاً نمایندگان فعالی هم دارند اما دیدگاه‌هایی بر مبنای منع خشونت علیه زنان ندارند که بخواهند دفاع کنند. یعنی کمتر خودشان را درگیر می‌کنند و بیشتر نگاه سیاسی دارند تا نگاه اجتماعی به حوزه زنان. بنابراین من در مجموع به این لایحه و قانونگذاری که می‌خواهند بالاخره قانون‌گذاری کنند، خوشبین نیستم.

اشاره به رسیدگی به این لایحه در کمیسیون اجتماعی مجلس در اوژه‌ام ادامه داد: اینکه گفته شد این لایحه در کمیسیون اجتماعی بررسی می‌شود، من کمی تعجب کردم چون در مجلس در زمان مادر دوره دهم، موضوع زنان یکی از مسائل کمیته‌های کمیسیون فرهنگی بود و موضوع زنان در کمیسیون فرهنگی بررسی می‌شد. حالا ممکن است کمیسیون فرعی داشته باشد. اما از آنجا که مسأله زنان در کمیته‌ای در کمیسیون فرهنگی بررسی می‌شد، کمیسیون اصلی قاعدتاً باید کمیسیون فرهنگی باشد. البته در کمیسیون حقوقی هم می‌تواند مورد بحث و بررسی قرار بگیرد. وی افزود: اساساً این لایحه در حال خالی شدن از محتوا است. شروع این کار واقعاً در زمان آقای احمدی‌نژاد رخ داد. یعنی شروع برنامه ریزی قانونی مدرن برای مقابله با آزار پدیده زنان در زمان خانم مجتهدزاده بود و آن زمان شروع شد و بعد خانم مولودی واقعاً با جدیت و تلاش زیادی در کنار همکارانش مثل خانم گرامی را زادگان پیگیر این مسأله بودند. بعد از آن خانم ابتکار

سخنرانی

بدون غنی‌سازی حتی داشتن ۱۰۰ نیروگاه هسته‌ای

به دردی نمی‌خورد

ادامه از صفحه ۲

...ایشان فواید صنعت هسته‌ای را منحصر به تولید برق پاک و ارزان ندانستند و افزودند: صنعت هسته‌ای یک صنعت مادر و اصلی است و بر اساس گزارش‌های متخصصان و دانشمندان که باید به مردم هم ارائه شود، عرصه‌های متنوع علوم پایه و مهندسی همچون فیزیک هسته‌ای، مهندسی انرژی، مهندسی مواد و همچنین فناوری‌های دقیق و حساس در تجهیزات پزشکی، هوافضا و حسگرهای دقیق الکترونیک، وابسته یا متأثر از صنعت هسته‌ای است. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای فواید صنعت هسته‌ای در بخش پزشکی و دارویی برای تشخیص یا درمان بیماری‌های سخت و همچنین تأثیر این صنعت در صنایع مرتبط با کشاورزی و محیط زیست را از دیگر عرصه‌های کاربردی آن برشمردند و گفتند: در صنعت هسته‌ای، غنی‌سازی اورانیوم، نقطه‌ای اساسی و کلیدی است که دشمنان ما هم بر روی این نقطه دست گذاشته‌اند. ایشان در بیان علت بی‌فایده بودن صنعت عظیم هسته‌ای بدون برخورداری از توانایی غنی‌سازی گفتند: بدون غنی‌سازی، برای تأمین سوخت نیروگاه‌ها باید دست‌نیز به سمت دارنگان آن دراز کنیم؛ مانند اینکه به ما بگویند با وجود برخورداری از نفت، حق احداث پالایشگاه و تولید بنزین ندارید و باید برای خرید و تأمین بنزین خود، به خواست کشورهای دیگر عمل کنید. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: بدون غنی‌سازی و امکان تولید سوخت، حتی داشتن ۱۰۰ نیروگاه هسته‌ای به دردی نمی‌خورد؛ چرا که برای تأمین سوخت باید در مقابل آمریکا دست‌دراز کنیم و آنها ممکن است دهها شرط برای این کار تعیین کنند همچنان که در دهه ۴۰ و ۵۰ و برای تأمین سوخت ۲۰ درصد این مسئله تجربه شد. ایشان با اشاره به ماجرای واسطت دو کشور دوست ایران به درخواست رئیس‌جمهور وقت آمریکا برای انتقال بخشی از مواد غنی‌شده ۳٫۵ درصد در ازای گرفتن سوخت ۲۰ درصد برای تأمین نیاز داخلی گفتند: در آن مقطع، مسئولین مبادله را پذیرفتند و بنده گفتم که طرف مقابل باید سوخت ۲۰ درصد را به بندرعباس منتقل کند و ما پس از آزمایش، مبادله را انجام می‌دهیم اما وقتی آنها دقت و اصرار را را دیدند نیز قول خود زدند و سوخت ۲۰ درصد را ندادند. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای افزودند: البته در طول همان زد و خورد‌های سیاسی، دانشمندان ما سوخت ۲۰ درصد را در داخل تولید کردند. رهبر انقلاب، حرف اول و مطالعه آمریکایی‌ها در موضوع هسته‌ای را محرومیت کامل ایران از این کار صنعت و فواید گوناگون آن برای مردم و همچنین بیکار و مایوس شدن هزاران پژوهشگر و دانشمند جوان هسته‌ای خواندند و گفتند: سردمداران بی‌ادب و گستاخ آمریکا این خواسته را به زبان‌های مختلف تکرار می‌کنند. ایشان واقعیت مطالبات زورگویانه آمریکا را مخالفت با پیشرفت و استغنائی ملت ایران دانستند و تأکید کردند: این حقایق را گفتیم تا ملت ایران تا حدودی در جریان قرار بگیرد؛ مسئولان هم باید بیشتر توضیح دهند. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای با تأکید بر اینکه «پاسخ ما به یاهوه‌گویی‌های دولت آمریکا به این است که ما به یاهوه‌گویی‌های دولت آمریکا را می‌بینی بر اینکه اگر می‌توانستیم پیچ و مهره‌های صنعت هسته‌ای ایران را بازمی‌گردیم، یادآوری کردند و افزودند: امروز پیچ و مهره‌های صنعت هسته‌ای ما بسیار محکم‌تر شده است و همچنان که آن رئیس‌جمهور اعتراف کرد که نتوانست کاری از پیش ببرد، حاکمان امروز صهیونی و آمریکایی هم بلدند که در این مورد هیچ غلطی نمی‌توانند بکنند.

❖ اختیار ملت ایران به دست خودش است

ایشان اولین حرف جمهوری اسلامی به طرف آمریکایی‌ها و دیگر مخالفان صنعت هسته‌ای ایران را زیر سؤال بردن مبنای حقوقی احداث آنها دانستند و گفتند: حرف ما به این‌ها این است که اختیار ملت ایران به دست خودش است. شما چه کاره هستید و از چه موضع حقوقی در خصوص داشتن یا نداشتن غنی‌سازی ما دخالت می‌کنید؟ رهبر انقلاب با اشاره به جنایات حیرت‌انگیز و فرغابیل باور رژیم صهیونیستی در غزه که با ایجاد مرکزی به عنوان تقسیم غذا مردم را به گرسنگی می‌بندند، گفتند: این حد از پستی، خباثت، شقاوت و شرارت واقعاً حیرت‌آور است. ایشان آمریکا را شریک جنایات رژیم صهیونیستی خواندند و افزودند: به همین دلیل است که اصرار داریم آمریکا باید از این منطقه خارج شود. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای تکلیف دولت‌های اسلامی را سنگین خواندند و با تأکید بر اینکه امروز جای ملاحظه، محافظه‌کاری، بی‌طرفی و سکوت نیست، افزودند: اگر یک دولت اسلامی به هر شکل و بهانه‌ای چه با عادی‌سازی روابط، چه با بستن راه‌کمک به مردم فلسطین و چه با توجه جنایات صهیونیست‌ها از این رژیم حمایت کند، یقین می‌داند که تنگ‌ایدی در پیشانی آن خواهد ماند. رهبر انقلاب اسلامی عقوبت الهی و اخروی همکاری با صهیونیست‌ها را بسیار سخت و سنگین دانستند و افزودند: البته در همین دنیا نیز ملت‌ها این جنایات‌ها را فراموش نخواهند کرد؛ ضمن اینکه بیکه به رژیم صهیونیستی برای هیچ دولتی امنیت‌آفرین نیست زیرا این رژیم به حکم قاطع الهی در حال فروپاشی است و آن‌شاء... تحقیق آن، دیری نخواهد پایید. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای همچنین روز و سه رها بهار را از خشوع و توجه و توسل بر شمرند و به ملت به خصوص جوانان توصیه کردند با استفاده حداکثری از فرصت عرغه و قرائت دعای عاشقانه امام حسین (ع) در این روز، دعای ۴۷ صحیفه سجاده‌به رانیز به هر مقدار که توانستند بخوانند و با خدازانو نیاز کنند.